

Aktuāli - novada veidošana

www.aluksne.lv/dome

Nedrīkst pieņemt neapdomīgus lēmumus

(Turpinājums no 1. lappuses)

Viktors Litaunieks,
Alūksnes pilsētas domes priekšsēdētājs:

2009. gada 1. jūlijā stāsies spēkā pārejas noteikumi, kuru 3. pants nosaka, ka visām iepriekšējās pašvaldības ieceltām amatpersonām un visiem pašvaldības iestāžu un uzņēmumu darbiniekiem ir tiesības turpināt darba attiecības, neatkarīgi no domes (padomes) nomaiņas. Pašvaldības lēmējinstīciju nosaukuma maiņa nav pamats pašvaldības darbinieku atbrīvošanai no darba. Tātad, novada domei jāņem vērā šie noteikumi un jāgarantē pašreizējo pagastu padomēs un pilsētas domē strādājošo darbinieku nodrošināšana ar darbu. Palielināt darbinieku skaitu ir viegli, samazināt – gandrīz neiespējami.

Ir izveidojot novada domi no

jauna, papildus jau esošajām pašvaldības pārvaldes struktūrām mēs radīsim precedentu, ka jaunivēidotajai novada domei paliks tikai sadales un kontroles funkcijas. Vai tas ir vajadzigs?

Alūksnes pilsētas domes atbalstītais novada projekta variants "15 pakalpojumu centri + novada dome" paredz, ka lielu novada administratīvā aparāta uzturēšanas daļu uz saviem pleciem uzņemas pilsēta. Šis modelis, kas paredz veidot 15 pakalpojumu centrus, ir ekonomiski izdevīgākais kā pagastiem, tā pilsētai. Diemžēl Alūksnes novadu veidojošo pašvaldību sanāksmē 9. oktobrī vairums pagastu padomju priekšsēdētāji nobalsoja par ekonomiski neizdevīgāko novada projekta variantu.

Kāpēc katru gadu no investīcijām būs jāņem 527 tūkstoši 587 lati?

Ekonomiskam aprēķinam bija jābūt jau sākumā

Armands Musts,
Alūksnes pilsētas domes deputāts:

- **Alūksnes novada projekts ir iestrēdzis, jo sākotnējā situācijā nebija skaidri noformulēta kopīgā platforma. Novada veidošanu nesāka būvēt ar struktūru un paralēlu novada kopējo vajadzību apzināšanu, tādēļ tagad esam nonākuši pie sekām, ka grāmatu gandrīz jāsāk rakstīt no jauna.**

Domāju, arī domes izveidotajai deputātu komisijai netika dota iespēja aktīvi strādāt, jo no domes vadības puses nebija formulēts precīzs darba uzdevums, ko īsti

šai komisijai vajag panākt.

7. oktobrī piedalījos sarunā ar pagastu vadītājiem, kur iepazīstinājām ar veiktais aprēķiniem par ekonomisko pamatojumu novada modeļiem ar 15 vai 16 pakalpojumu centriem. Deputāts Edvīns Fricis Svars piedāvāja risinājumu būvēt māju no pamatiem – nevis skatīties, kāda būs administratīvā pārvalde, bet sākt ar vajadzību apzināšanu. Es šim ierosināju-mam piekritu. Apvienojot visus labos cilvēkus, kas strādā lauku pašvaldībās, rajona padomē un pilsētas domē, var veidot reālu struktūru. Pilsētas esošais administrācijas modeļis ir pietuvīnāts novada domes administrācijas modeļim, bet klāt nāks rajona padomes funkcijas un varbūt arī kādas ipašas, ko vēl nevarām paredzēt, bet sistēmu vajadzēja būvēt no apakšas. Tad mēs nenonāktu pie šāda fināla, ka nezinām, kāds īsti būs risinājums. Tas nebūtu noticis, ja nulles variantā būtu absoluoti skaidri spēles noteikumi, ja cilvēki zinātu, ka nevienu neatlaids, ka ir iespējams speciālistiem pārprofilēties uz

nozarēm, kurās vajadzēs papildu resursus. Nevar būt runa par darbinieku atlaišanu, ir taču darba likumdošana, arī projekts to neparedz. Cilvēkus nevar turēt nezinā, ir jābūt garantijām. Domāju, ka tas ir iemesls, kādēl tagad nevarām vienoties.

7. oktobra tilkšanās un saruna par ekonomiskajiem pamatojumiem bija kā aizsākums, lai situāciju šķetinātu. Uzskatu, ka tādam aprēķinam bija jābūt jau sākumā. Tas bija projekta vadītāja darbs, tātad "Vidzemes attīstības aģentūrai" vajadzēja veikt šo matemātisko analīzi.

Jāskatās, kurš finanšu grozs veidos novada finanšu pamatu – protams, ka pilsētas budžets, jo tas ir vislielākais, salīdzinot ar pagastu budžeti. Pie tam, Alūksnes dome ir maksātājs Pašvaldību izlīdzināšanas fondā. No šobrīd piedāvātajiem novada modeļiem optimālakās ir tas, kurš ir racionālāks un ekonomiskāks, bez liekiem šātiem un ar konkrētu skaidrību, kādas funkcijas katra nodala veic.

Alūksnes ieteiktais mode lis ekonomiski izdevīgāks

Edvīns Fricis Svars,
Alūksnes pilsētas domes deputāts:

- **Novadu veidošanas projekta tālākā virzība ir iestrēgusi. Mēs, Alūksnes pilsētas dome, uzskatām, ka novadā varētu veidot 15 pakalpojumu centrus un Alūksnes pilsētas iedzīvotāji nepieciešamos pakalpojumus saņemtu novada domes attiecīgās struktūrās.**

Lauku pašvaldību vadītāji iesaka veidot pakalpojumu centru arī pilsētā. Viedokliem nesaskanot, pilsētas dome apņēmās izstrādāt finansiāli ekonomisko pamatojumu mūsu uzskatam, ka jāveido 15 pakalpojumu centri un novada dome.

Šos aprēķinus veica domes ekonomisti, un, manuprāt, tie ir korekti un pareizi, jo pamatdati aprēķiniem ir no Valsts kases rādītājiem. Aprēķins parāda, ka modelis, ko iesaka pilsētas dome, ir ekonomiski izdevīgāks finansiālā ziņā, jo ir mazāki pārvaldes izdevumi.

Aprēķini tika veikti, pamatojoties uz darbinieku skaitu, kādu ieteica projekta izstrādātāji – "Vidzemes attīstības aģentūra". Kādēl viņi uzskatīja, ka jābūt tieši tādam darbinieku skaitam konkrētajās struktūrās, tas tikai viņiem ziņāms, bet es te saskatu vēl

lielas rezerves un tās var atrast, strādājot pie projekta padziļinātā. Manuprāt, un to es arī ieteicu, tiekoties ar pašvaldību vadītājiem 7. un 9. oktobrī, ir nepieciešams analizēt izstrādāto novada administratīvo struktūru. Vispirms jāizlej, kuras struktūras novadā būs nepieciešamas pašvaldības funkciju veikšanai, varbūt ir kaut kas, no kā var atteikties. Iezīmējam šos lodžiņus novada struktūrā, taču vēl neierakstām ne darbinieku skaitu, ne personālijas. Tad katras nozares speciālisti var sanākt kopā un debatēt par to, kāda būtu optimālākā shēma, kā strādāt novadā. Domāju, ka tā, rūpīgi analizējot katru struktūras lodžiņu, varētu atrast optimālāko variantu. Varbūt no novadu veidojošo pašvaldību vadītājiem vajag veidot darba grupu, lai izvēlētu katras struktūras priekšlikumus.

Nākamā problēma ir saistīta ar personālijām. Ja runājam, ka novada domi varētu veidot uz pilsētas domes bāzes, tad lauku pašvaldību vadītāji saprot to tā, ka automātiski visi domes darbinieki pāriet novada domē un nekādas izmaiņas nenotiek. Novada domes darbiniekus izvēlēs jaunā dome un, manuprāt, tai vajadzētu rast juridiski pamatotu, korektu iespēju konkursa kārtībā darbam novada domē uzaicināt pašus labākos speciālistus, kādi novadā ir, vienlaik, vai tie ir no pilsētas domes vai pagasta padomes, un komplektēt domes administrāciju ar pēc iespējas zinošākiem un kvalificētākiem speciālistiem. Jāņem vērā, ka šis novada projekts jaunajai novada domei būs kā rekomendejošs materiāls. Tomēr, jo godprātīgāk pie tā izveides strādās tie, kas pašlaik ir iesaistīti pašvaldībās, jo vieglāk būs strādāt novadam.

Vispirms vajag sakārtot infrastruktūru, tad var apvienoties

Valdis Viksna,
Alūksnes pilsētas domes deputāts:

- **Visu laiku esmu bijis pret novada veidošanu, jo nav ekonomiskā pamatojuma. Atceros, kā novadu veidošanas pirmsākumos vietējo pašvaldību vadītāji tikās ar ministru Gateru.**

Pašvaldību pārstāvji izteica savu viedokli, ko pagastos nepieciešams sakārtot, lai viņi būtu ar mieru apvienoties novadā. Sarunas beigās Gaters secināja, ka visi piekrīt, bet visas pašvaldību prasības par infra-

struktūras sakārtošanu ignoreja. Alūksnes novada projektā ir skaidri norādīts, kas kurā pašvaldībā nepieciešams, lai novads funkcionētu. Projektā rakstīts, ka divu gadu laikā vajadzīgas mērķdotācijas investīcijām 35 441 203 latu. Ja naudas nav, bez šīm investīcijām nevarām dzīvot un novads nevar funkcionēt.

Investīcijas ne tikai vajag plānot, bet arī saņemt. Sliktākais, ka šī investīciju nebūs, tas ir rožains sapnis.

Sobrīd Pašvaldību izlīdzināšanas fondā no Alūksnes rajona pašvaldībām iemaksā tikai Alūksne – šogad šī summa bija 12 983 lati, bet pārējās pašvaldības no tā saņem dotāciju. Tātad skaidri redzams, ka iztrūkstoša daļu, apmēram 300 – 400 tūkstošus latu, segs pilsēta no sava budžeta. Vai pilsētai šobrīd ir lieka nauda, vai mums nav savu problēmu?

Dāni ir brīdinājuši, lai nepieļaujam to pašu kļudu, ko viņi, veidojot novadus – vispirms katrai pašvaldībai vajag sakārtot infrastruktūru un tikai tad var

apvienoties novadā. Viņiem apvienošanās projekts realizēts 10 gados.

Novada projektā ir teikts, ka tas tiek radīts, lai nodrošinātu optimālu jaunās pašvaldības - novada administratīvās struktūras izveidošanu, bet kur ir šīs optimālais risinājums?

Ja valsts grib veidot novadus, tad lai Ministru kabinets to izdara ar rīkojumu un atbild par šīs rīcības sekām, bet, turpinot tā, kā tas notiek pašlaik, atbildība būs jāuzņemas pašvaldību deputātiem, un es nekādā gadījumā neatbalstu tādu Ostapa Bendera cienīgu gājienu.

Nesaprotu, kādēl Jaunlaicene un Veclaicene vēlas pievienoties Alūksnes novadam. Man šīs pašvaldības šķiet perspektīvākā situācijā kā līdzvērtīgas dalībnieces pārējām Apes novada pašvaldībām, jo tās saista tranzīta šoseja, varētu veidoties veiksmīga kopīga tūrisma attīstība un pierobežu sadarbība.

Jāmeklē optimālākais variants realizēt reformu

Jānis Liepinš,
Alūksnes pilsētas domes deputāts:

- **Pirms kaut ko darām, jāparēķina, kāds būs rezultāts. Ja realizējam administratīvi teritoriālo reformu, tad reformas realizētājiem ir jābūt skaidram mērķim, kāpēc to darām.**

Viena lieta, ka Eiropas Savienības viedoklis ir veidot pašvaldības ar lielākām administratīvajām teritorijām un lielāku iedzīvotāju skaitu, bet otra – kāda ir reāla nepieciešamība to darīt.

(Turpinājums nākamajā lappuse)